

СТАНОВИЩЕ

на **професор д-р Минко Минков, д.м.**

Катедра „Анатомия, хистология и ембриология, патология“, МФ към
Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ и МУ - Варна
член на научно жури въз основа на заповед на Ректора на Университет -
„Проф. д-р Асен Златаров“
N° РД 93 / 07.04.2021

Относно: Конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“, обявен в ДВ, брой 12 от 12/02/2021 г. по научна специалност „Патоанатомия“ към Катедра по „Анатомия, хистология и ембриология, патология“, Медицински факултет, Университет- „Проф. д-р Асен Златаров“

За участие в конкурса са депозираны материали на хартиен и електронен носител от единствен кандидат **д-р Мария Стоянова Колева-Иванова, д.м.**

Представени са всички изискуеми документи, според Правилника за устройството и дейността на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас и Регламента за заемане на академичната длъжност „ДОЦЕНТ“.

I. Кариерно развитие

Д-р Мария Стоянова Колева-Иванова е родена на 30/05/1984 г.
Средно образование завършва в Английска Езикова Гимназия „Гео Милев“ Бургас през 2003г.
Завършва успешно медицина през 2009г. в МУ-Пловдив.
Придобива специалност „Обща и клинична патология и Цитопатология“ в МУ-Пловдив, през 2017г.
През 2020г. защитава успешно образователна и научна степен „Доктор“ по специалност Медицина.

В своят професионален път, д-р Колева заема длъжността асистент след успешно положен изпит през 2010г., а през 2019г. заема и административна позиция в Катедрата по „Обща и клинична патология“ МУ – Пловдив, която изпълнява и към момента.

Впечатление прави постоянството и уелото съчетаване на научната, диагностична и преподавателска дейност, зад които стои сериозна работа, изразена в непрекъснато преподаване, участия в конгреси, конференции и разработване на научни публикации.

II. Описание на наукометричните показатели

Д-р Колева представя общо 22 на брой научни публикации и доклади, от които 17 са публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, 5 от тях са в международни списания с IF, а 2 са доклади от международни конгреси, включени в сборник с резюмета. Пет на брой са публикациите в нереперирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни толове.

Освен това, тя има 11 участия в научни форуми (доклади и постери на конференции) в чужбина и в България.

Кандидатът е автор на 1 научен проект.

Има участие като съавтор в монографичен труд на тема „Актуална патоморфология на болестите на пикочния мехур“, издателство Лакс Бук, Пловдив, 2020 г.

Общият импакт фактор от публикациите в списания на д-р Колева е 7.17, а положителните цитирания са 12.

В научната дейност на кандидата правят впечатление следните моменти :

1. Тясната връзка между общата и клинична патология в научните разработки, което в пълна степен отговаря на наименованието на специалността – „Обща и клинична патология“.
2. Изразеният вкус към урологичната патология, което ясно личи, както от темата на дисертационния труд, така и монографичния труд и научните публикации.
3. Импакт фактора на д-р Колева, както и високото ниво на международните списанията, реферирани и индексирани в световноизвестни база данни.

III. Оценка на приносите на научните трудове

Главните насоки и научни приноси в работата и в трудовете на д-р Колева са свързани с:

1. Простатна патология.

- Приноси с оригинален характер. Направено е количествено проучване на основни показатели (честота, възраст и основни клинични симптоми) на простатната еозинофилна метаплазия (ЕМ) на ТУРП-материал, включително на българска група пациенти, както и на нивото на серумния PSA при френската група пациенти с ЕМ. Извършено е системно проучване на големината на еозинофилните цитоплазмени гранули и е доказано, че те могат да бъдат с различни размери като по този начин се разширява съвременната дефиниция за простатна ЕМ. Направено е системно топографско проучване на локализацията на ЕМ в транзиторната зона на простатната жлеза, както и систематизирано и схематично класифициране на простатната ЕМ по отношение на нейната локализация. Извършено е наблюдение и обобщение на възможни изходи от процеса на простатната ЕМ. Извършено е хистохимично и имунохистохимично изследване на ЕМ, резултатите от които доказват смесения екзокринен и лизозомен характер на тези гранули. Доказано е, че ЕМ е задължително патологична находка и не се наблюдава в нормалната човешка простата, както и че хроничния хистологичен простатит (ХХП) стои в основата на развитието на ЕМ и на базалноклетъчна хиперплазия (БКХ), които много често се развиват заедно. ЕМ е патогенетично свързана с ХХП.

- Нучно-приложни и методични приноси. Създадени са две скали за полуколичествена хистологична оценка: на хистологичното разпространение на ЕМ (фокална и дифузна ЕМ) и на хистологичното разпределение на ЕМ (ЕМ в единични или малки групи от клетки и ЕМ в големи групи от клетки). Схематично е систематизирана локализацията на простатната ЕМ: според локализацията в секреторния простатен епител; според локализацията в секреторната простатна единица (ацина или канал); според топографската тъканна локализацията в простатата, според микроанатомичната архитектурна локализацията в простатата. Доказано е преимуществото на стандартните хистологични оцветявания, съдържащи флоксин вместо еозин (HES и HPS) за по-лесната тъканна идентификация

на цитоплазмените гранули при простатната ЕМ. Направено е наблюдение на тъканен артефакт, имитиращ хистологично ЕМ, свързан с натурата на ТУРП-материала. Създаден е диференциално-диагностичен алгоритъм за различаване на истинската ЕМ от тъканната цитоплазмена псевдоеозинофилия. Направено е наблюдение на ЕМ в материал от лазерната резекция на простатата (HOLEP), където еозинофилните грануларни цитоплазмени промени в секреторните клетки с ЕМ се запазват. Обособени са алгоритмично морфологичните и ИХХ-критерии за тъканна диагноза и диференциална диагноза на простатната ЕМ. Освен като микроскопски тъканен феномен в бенигнен простатен епител, ЕМ има диагностична и диференциално-диагностична стойност по отношение на хроничното простатно възпаление.

- За първи път е описано съчетанието между неспецифичния грануломатозен простатит (НСГП) с ЕМ и с простатен аденокарцином. Разработен е диференциално-диагностичен ИХХ-алгоритъм за различаване на НСГП с ЕМ и простатен аденокарцином с ендокринна диференциация, наподобяваща морфологично клетките на Панет. Направено е хистологично, хистохимично и ИХХ-но описание на НСГП и е обсъдена връзката на НСГП и хроничния хистологичен простатит.

- Проследява се прехода от простатната към общата патология като особено значение се отдава на епителната простатна ЕМ, на съчетанието на отделните видове простатни епителни метаплазии и връзката им с хроничното простатно възпаление и с базално-клетъчната хиперплазия. Направено е описание на клинично-анатомичен случай на уретрална простатна ектопична тъкан с наличие на еозинофилна епителна метаплазия (ЕМ). Описаният първи случай в световната литература илюстрира развитието на един вид органно-специфична метаплазия (ЕМ) в ектопично разположена тъкан от същия орган.

2. Патология на пикочния мехур

- Създадената колективна монография представлява практическо ръководство по уропатология, което съдържа - правилната диагностика, включваща съвременни критерии, хистологичното градиране и стадиране на уротелните тумори, което е решаващ фактор за по-нататъшната фаза на следоперативното лечение и има пряко отношение в дългосрочната прогноза на заболяването. Оригиналният принос на труда се изразява и в първите до момента хисто-епидемиологични данни за честотата и

клинико-анатомичната характеристика на еозинофилния цистит, гигантоклетъчния цистит и нефрогенният аденом.

- Описана е за първи път, връзката между ксантома на пикочния мехур и уротелната неоплазма с нисък малигнен потенциал. Описаният рядък случай и обзора на литературата се коментират от гледна точка на морфогенезата на лезията с оглед на нейното развитие след предхождащи хирургични мехурни интервенции.

3. Белодробна патология. Описва се диагностичното значение на гефрирното изследване при белодробни заболявания, в частност при малигнения плеврален мезотелиом (МППМ).

4. Невропатология - описва се клиничен случай на невром с рядка интраорална локализация; връзката между астроцитом и ангиоматозен менингиом, както и няколко случая от областта на съдебната медицина и деонтологията.

5. Гастроинтестинална патология. В серия от няколко публикации се описват връзките между езофагеалния ксантом, развил се в Баретов езофаг и приема на нестероидни противовъзпалителни медикаменти, както и тази между рядко наблюдаващият се Russel body gastritis и малигнения гастроинтестинален стромален тумор. Описва се също така и клиничен случай на капилярен хемангиом с нетипична и рядко срещана локализация в стомаха.

6. Приноси в областта на обучението по медицина и модерни основи на преподаването.

IV. Оценка на участието в научно-преподавателската дейност

Като асистент д-р Колева е ангажирана в редовния курс по патология за обучение на студентите по специалностите „медицина“, „дентална медицина“ и „фармация“ на български и английски език.

Научните търсения на д-р Колева продължават и след защитата на дисертационния ѝ труд в колаборация с лекари от Катедрата по патология. От началото на 2021г. д-р Колева, заедно с научния си ръководител доц. д-р Дориян Диков участва активно в организацията на онлайн презентации, чиято цел е да подпомогне теоретичната и практична подготовка на специализантите по патология.

Като преподавател в МУ-Пловдив и в Катедра „Обща и клинична патология“ д-р Колева е уважаван и предпочитан от студентите преподавател.

Заключение : Цялостното професионално и личностно развитие на д-р **Мария Стоянова Колева-Иванова**, напълно съответстват на изискванията залегнали в Закона за развитието на академичния състав в Р България и на правилника на Университет- „Проф. д-р Асен Златаров“ за заемане на академичната длъжност „Доцент“.

Напълно убедено, давам положителна оценка на д-р Мария Стоянова Колева-Иванова и ще гласувам да ѝ бъде присвоено званието „Доцент“ към катедрата по „Анатомия, хистология и ембриология, патология“, Медицински факултет, Университет- „Проф. д-р Асен Златаров“.

02.06. 2021 г.

Проф. д-р Минко Минков, д.м.